

Väestön koulutusrakenne 2009

Kuntien koulutustasoissa edelleen huomattavia eroja 2009

Vuoden 2009 loppuun mennessä 2 955 000 henkeä oli suorittanut peruskoulun jälkeen tutkinnon lukiokoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakoulu- tai yliopistokoulutuksessa. Tutkinnon oli suorittanut 15 vuotta täyttäneestä väestöstä 66 prosenttia. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 2 prosenttia. Suurin tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä oli Kauniaisissa, 79 prosenttia. Vastaavasti matalin osuus oli Rautavaaralla, 47 prosenttia. Tilaston tiedot ovat 1.1.2010 kuntajaotuksen mukaisia.

15 vuotta täyttänyt väestö koulutusasteen ja sukupuolen mukaan 2009

Koulutusaste	Sukupuoli					
	Yhteensä		Miehet		Naiset	
		%		%		%
Yhteensä	4 463 104	100,0	2 171 247	100,0	2 291 857	100,0
Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa	1 508 061	33,8	743 013	34,2	765 048	33,4
Tutkinnon suorittaneita	2 955 043	66,2	1 428 234	65,8	1 526 809	66,6
Keskiaste	1 736 173	38,9	899 842	41,4	836 331	36,5
Korkea-aste	1 218 870	27,3	528 392	24,3	690 478	30,1
Alin korkea-aste	477 211	10,7	185 730	8,6	291 481	12,7
Alempi korkeakouluaste	376 678	8,4	169 606	7,8	207 072	9,0
Ylempi korkeakouluaste	330 097	7,4	152 116	7,0	177 981	7,8
Tutkijakoulutusaste	34 884	0,8	20 940	1,0	13 944	0,6
Lisensiaatintutkinto	9 579	0,2	5 689	0,3	3 890	0,2
Tohtorintutkinto	25 305	0,6	15 251	0,7	10 054	0,4

Ainoastaan perusasteen eli peruskoulun, keskikoulun tai kansakoulun käyneitä henkilöitä oli 1 508 000. Keskiasteen tutkinnon oli suorittanut 39 prosenttia ja korkea-asteen tutkinnon 27 prosenttia 15 vuotta täyttäneistä. Keskiasteen tutkinto oli miehistä 41 ja naisista 36 prosentilla. Korkea-asteen tutkinto oli miehistä 24 ja naisista 30 prosentilla.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Ruotsinkielinen 15 vuotta täyttänyt väestö koulutusasteen ja sukupuolen mukaan 2009.....	3
Liitetaulukko 2. Koulutustasoltaan korkeimmat ja matalimmat kunnat 2009.....	3
Liitetaulukko 3. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusalan ja -asteen mukaan 2009.....	3

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. 15 vuotta täyttänyt väestö koulutusasteen mukaan 1950-2009.....	5
Liitekuvio 2. Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneen väestön osuudet ikäryhmittäin 2009.....	5
Liitekuvio 3. Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittanut väestö koulutusalan ja sukupuolen mukaan 2009.....	5
Liitekuvio 4. Väestö koulutusasteen ja iän mukaan 2009.....	6
Liitekuvio 5. Koulutustaso kunnittain 2009 (kartta).....	7
Laatuseloste: Väestön koulutusrakenne.....	8

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Ruotsinkielinen 15 vuotta täyttänyt väestö koulutusasteen ja sukupuolen mukaan 2009

Koulutusaste	Sukupuoli					
	Yhteensä		Miehet		Naiset	
		%		%		%
Yhteensä	239 482	100,0	118 940	100,0	120 542	100,0
Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa	82 690	34,5	40 877	34,4	41 813	34,7
Tutkinnon suorittaneita	156 792	65,5	78 063	65,6	78 729	65,3
Keskiaste	81 124	33,9	42 434	35,7	38 690	32,1
Korkea-aste	75 668	31,6	35 629	30,0	40 039	33,2
Alin korkea-aste	27 718	11,6	11 483	9,7	16 235	13,5
Alempi korkeakouluaste	23 299	9,7	11 581	9,7	11 718	9,7
Ylempi korkeakouluaste	22 324	9,3	11 059	9,3	11 265	9,3
Tutkijakoulutusaste	2 327	1,0	1 506	1,3	821	0,7
Lisensiaatintutkinto	668	0,3	427	0,4	241	0,2
Tohtorintutkinto	1 659	0,7	1 079	0,9	580	0,5

Liitetaulukko 2. Koulutustasoltaan korkeimmat ja matalimmat kunnat 2009

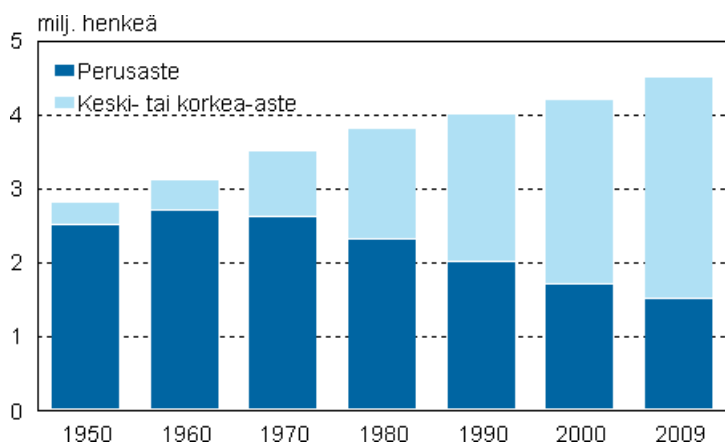
Korkeimmat			Matalimmat		
	Koulutustaso 20 vuotta täyttäneistä	Tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä		Koulutustaso 20 vuotta täyttäneistä	Tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä
1. Kauniainen	563	79,2	1. Rautavaara	180	46,9
2. Espoo	449	73,4	2. Geta	182	47,7
3. Pirkkala	405	73,7	3. Kivijärvi	186	46,5
4. Helsinki	398	70,2	4. Luhanka	192	44,6
5. Oulu	398	74,7	5. Isojoki	194	48,6
6. Kirkkonummi	396	69,6	6. Miehikkälä	194	48,3
7. Oulunsalo	385	72,2	7. Karijoki	195	50,4
8. Kempele	381	73,5	8. Kyyjärvi	196	50,8
9. Jyväskylä	379	73,4	9. Karvia	202	52,5
10. Muurame	378	71,8	10. Siikainen	203	52,5

Liitetaulukko 3. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusalan ja -asteen mukaan 2009

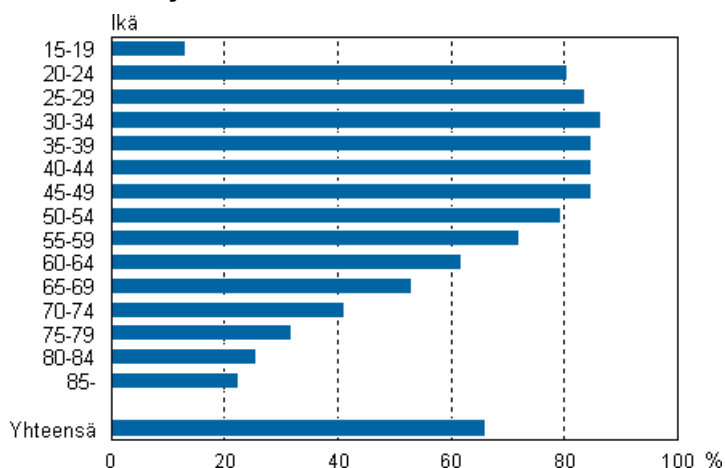
Alue	Sukupuoli	Koulutusaste						
		Yhteensä	Keskiaste	Korkea-aste yhteensä	Alin korkea-aste	Alempi korkea-kouluaste	Ylempi korkea-kouluaste	Tutkija-koulutusaste
Koko maa	yhteensä	2 955 043	1 736 173	1 218 870	477 211	376 678	330 097	34 884
	naisia	1 526 809	836 331	690 478	291 481	207 072	177 981	13 944
Yleissivistävä koulutus	yhteensä	329 601	329 601
	naisia	164 917	164 917
Kasvatust. ja opettajankoul.	yhteensä	88 823	2 107	86 716	12 450	38 212	34 396	1 658
	naisia	68 345	735	67 610	11 262	28 282	27 014	1 052
Humanist. ja taidealan koul.	yhteensä	138 922	34 749	104 173	7 330	34 217	58 335	4 291
	naisia	98 844	22 580	76 264	4 681	25 943	43 531	2 109
Kaup. ja yhteiskuntat. koul.	yhteensä	555 542	154 117	401 425	212 927	90 506	91 737	6 255
	naisia	376 902	111 386	265 516	151 901	60 407	50 573	2 635
Luonnontieteellinen koulutus	yhteensä	67 973	15 352	52 621	5 348	6 911	33 083	7 279
	naisia	29 307	4 654	24 653	2 436	3 244	16 374	2 599
Tekniikan koulutus	yhteensä	888 354	617 832	270 522	89 117	113 776	61 063	6 566
	naisia	144 599	110 337	34 262	6 188	15 377	11 496	1 201
Maa- ja metsätalouden koul.	yhteensä	134 918	97 061	37 857	15 747	10 873	10 132	1 105
	naisia	43 953	31 196	12 757	3 604	3 908	4 769	476
Terveys- ja sosiaali-alan koul.	yhteensä	390 166	181 011	209 155	104 980	63 541	33 133	7 501
	naisia	347 383	165 828	181 555	97 378	57 864	22 535	3 778
Palvelu-alojen koulutus	yhteensä	358 618	303 473	55 145	29 112	18 233	7 637	163
	naisia	251 366	224 249	27 117	13 915	11 796	1 345	61
Muu tai tuntematon koulutusala	yhteensä	2 126	870	1 256	200	409	581	66
	naisia	1 193	449	744	116	251	344	33

Liitekuviot

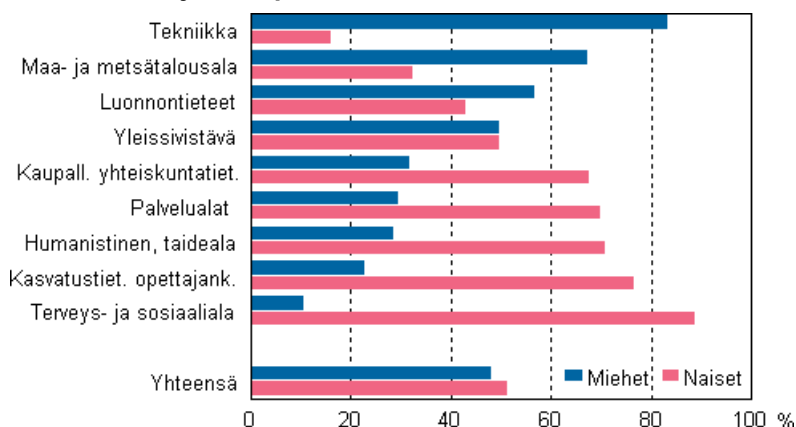
Liitekuvio 1. 15 vuotta täyttänyt väestö koulutusasteen mukaan 1950-2009

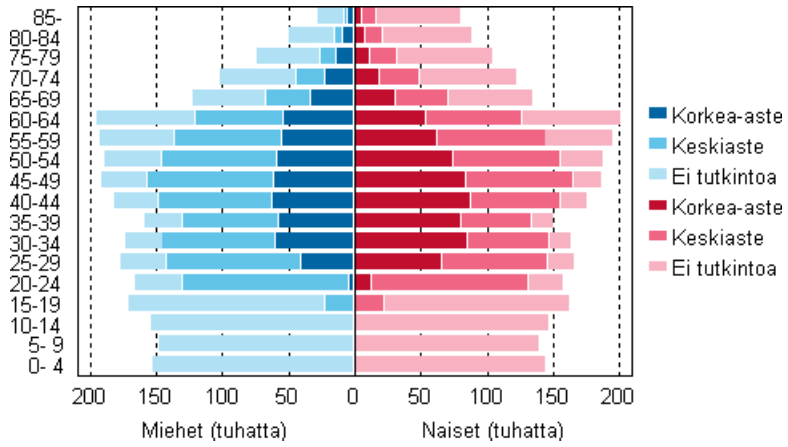
Liitekuvio 2. Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneen väestön osuudet ikäryhmittäin 2009

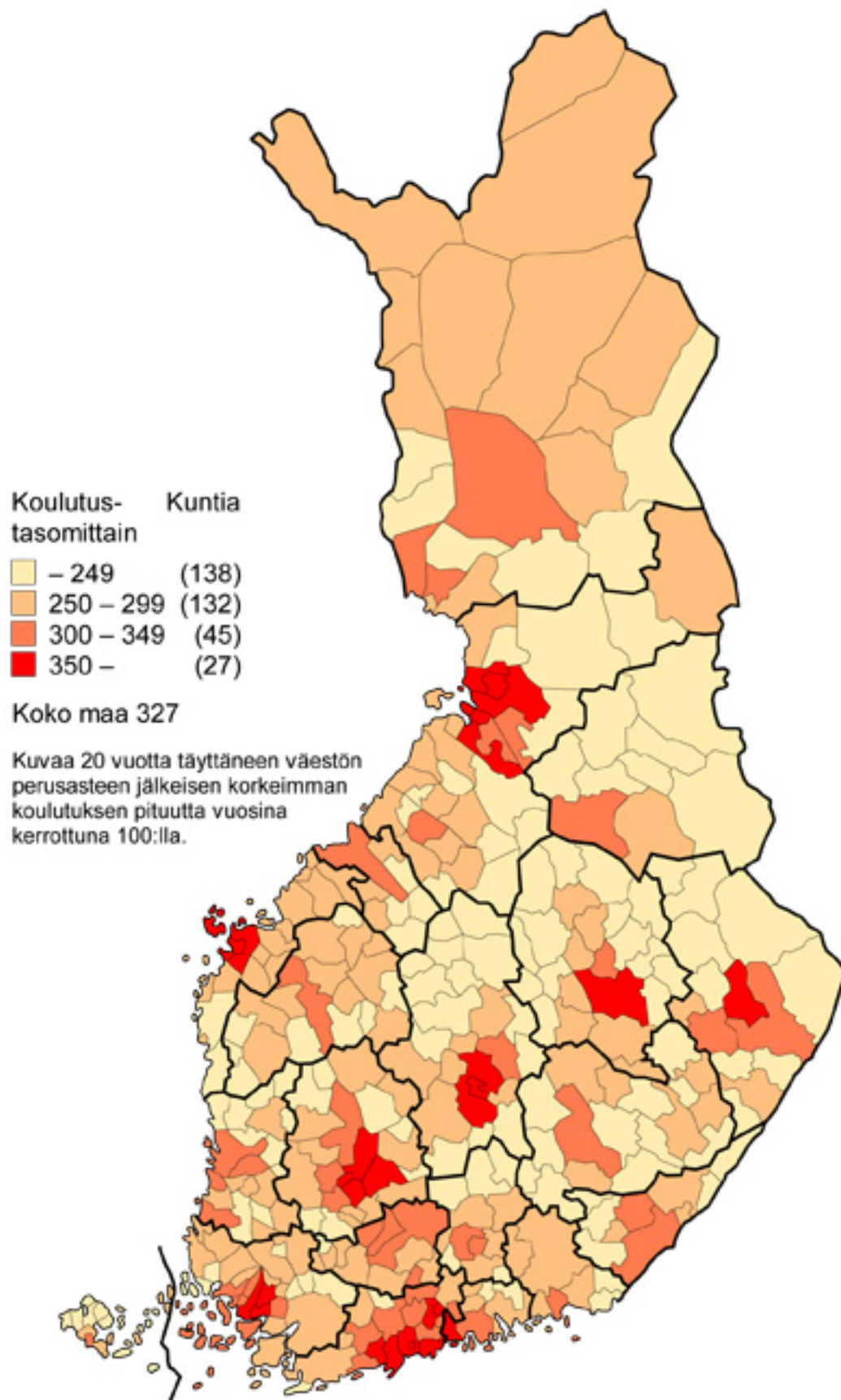
Liitekuvio 3. Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittanut väestö koulutusalan ja sukupuolen mukaan 2009

Liitekuvio 4. Väestö koulutusasteen ja iän mukaan 2009

Liitekuvio 5. Koulutustaso kunnittain 2009 (kartta)

Laatuseloste: Väestön koulutus rakenne

1. Tilastotietojen relevanssi

Tilastossa kuvataan perusasteen jälkeisen tutkintotavoitteisen koulutuksen suorittaneita. Tietoja käytetään mm. koulutuksen suunnittelussa, tutkimuksessa ja arvioinnissa. Koulutustietoja yhdistetään muiden tilastojen aineistoihin.

Tilasto sisältää tietoja lukioissa, ammatillisissa oppilaitoksissa, ammattikorkeakouluissa, yliopistoissa ja muissa koululaitoksen oppilaitoksissa tutkinnon suorittaneista. Lisäksi tilastossa on tietoja näyttötutkintona ammatillisen perustutkinnon, ammatti- tai erikoisammattitutkinnon suorittaneista sekä sotilasalan tutkinnon suorittaneista ja ulkomailla tutkinnon suorittaneista. Tutkintoja suorittaneesta väestöstä on tietoja koulutusasteen ja koulutusalan mukaan sekä iän ja sukupuolen mukaan. Tilastossa on myös tietoja väestön koulutustasosta alueittain. Tilaston tiedot ovat 31.12. tilanteen mukaiset. Aluejaot ovat seuraavan vuoden ensimmäisen päivän tilanteen mukaisia.

Tilastoaineistot sisältävät Tilastokeskuksen, opetushallinnon ja kansainväliset koulutusala- ja koulutusasteluokitukset, oppilaitosta kuvaavat luokitukset sekä erilaiset alue- ja demografiset luokitukset.

Tilasto perustuu Tilastokeskuksen tutkintorekisteriin, jota päivitetään vuosittain oppilaitosten Tilastokeskukselle ilmoittamalla henkilö pohjaisilla tutkintotiedoilla. Ylioppilastutkinnoista, sotilasalan tutkinnoista ja ulkomailla suoritetuista tutkinnoista saadaan tiedot vuosittain erillisillä tiedonkeruilla. Tutkintorekisterin perustana on vuoden 1970 väestölaskennassa kerätyt tutkintotiedot, joita päivitetään vuosittain.

Tilastolain (23.4.2004/280) mukaan valtion tilastotoimen tehtävänä on huolehtia yhteiskuntaolojen ja niiden kehitystä kuvaavien tilastojen laatimisesta yleistä käyttöä varten. Laki Tilastokeskuksesta (24.1.1992/48) osoittaa tehtävän kuuluvan Tilastokeskukselle. Tilastokeskuksen työjärjestyksen (TK-00-628-10) mukaan Henkilötilastot -tulosityksikkö tuottaa kyseisiä tilastoja mm. koulutuksesta.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilasto perustuu henkilö pohjaisiin tutkintotietoihin, jotka Tilastokeskus on kerännyt vuosittain oppilaitoksilta, ylioppilastutkintolautakunnalta, Pääesikunnalta ja rajavartiolaitokselta. Ulkomailla suoritettujen tutkintojen tiedot on saatu Opetushallitukselta, Valviralta (Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto) ja työ- ja elinkeinoministeriöltä. Aineistot ovat kokonaisaineistoja. Väestöä koskevat tiedot perustuvat Väestörekisterikeskuksen ylläpitämän väestön keskusrekisterin tietoihin.

Tilaston perusjoukko on perusasteen jälkeisen tutkintotavoitteisen koulutuksen tilastovuoden loppuun mennessä suorittaneet. Tutkinnon suorittaneet on luokiteltu koulutusasteittain korkeimman/viimeksi suoritettuna tutkinnon mukaan. Jos henkilöllä on keskiasteella suoritettuna sekä ylioppilastutkinto että ammatillinen tutkinto, on näistä valittu viimeksi mainittu.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tietojen käsittelyprosessin aikana tilaston perustana olevien tutkintotietojen korkea laatu varmistetaan useiden erilaisten tilastollisten tarkistusohjelmien avulla, tiedonantajille tehdyillä lisäkyselyillä sekä vertailulla aiempiin vastaaviin tilastoihin ja muihin tietolähteisiin.

Ulkomailla suoritettujen tutkintojen määrässä on alipeittoa. Maahan muuttaneiden henkilöiden kotimaassaan suorittamista tutkinnoista eikä myöskään suomalaisten henkilöiden ulkomailla suorittamista tutkinnoista ole kattavaa tiedonkeruuta olemassa.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Väestön koulutus rakennetilasto on lopullinen ja ilmestyy vuosittain. Tiedot ilmestyvät tilastovuotta seuraavan vuoden joulukuussa.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilastosta julkaistaan tietoja Tilastokeskuksen Internet-sivuilla ja Oppilaitostilastot -julkaisussa. Tietoja on saatavissa myös Tilastokeskuksen ALTIKA -tietokannasta. Tarkempia tietoja voi kysellä suoraan Oppilaitostilastot -vastuualueelta, jossa tilasto laaditaan. Aineistosta on mahdollista tehdä tilauksesta erityisselvityksiä.

Lisää tietoa tilastoissa käytetyistä käsitteistä löytyy Tilastokeskuksen käsitetietokannasta ja Oppilaitostilastot -julkaisusta. Tilastoissa käytetyt luokitukset löytyvät Tilastokeskuksen Internet-sivuilta sekä painetuista luokituskäsikirjoista.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilastoa on tuotettu vuodesta 1973 lähtien. Vuoden 1984 koulutusluokitukseen on tehty muutoksia, joista johtuen koulutusaste ei ole täysin vertailukelpoinen tätä aikaisempien vuosien tietoihin.

Vuodesta 1998 lähtien tilaston laatimisessa on käytetty uusittua vuoden 1997 koulutusluokitusta. Luokitukseen on tehty niin suuria muutoksia, etteivät koulutusasteet eivätkä koulutusalat ole vertailukelpoisia edellisten vuosien tietoihin.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastotiedot perustuvat samoihin tietolähteisiin ja ne on laadittu samoja periaatteita noudattaen kuin Tilastokeskuksen koulutussektoreittain laaditut tilastot. Näitä tilastoja voidaan hyvin käyttää rinnan, kunhan otetaan huomioon tilastojen erityispiirteet.

Lisätietoja

Aila Repo (09) 1734 3271
Vastaava tilastojohtaja:
Jari Tarkoma
koulutustilastot@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi
Lähde: Koulutustilastot 2010. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute